

Кримінальний процес та криміналістика

УДК 343.9:341.48

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19415537>

Пріоритетні напрями діяльності правоохоронних органів щодо розслідування злочинів проти миру та безпеки людства

Чернецька Олена Василівна,

кандидат юридичних наук, доцент,

завідувач кафедри міжнародного права

та права Європейського Союзу

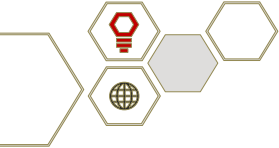
Державний податковий університет, Україна,

<https://orcid.org/0000-0001-8303-334X>

Прийнято: 17.03.2026 | Опубліковано: 31.03.2026

Анотація: У статті досліджено актуальні питання визначення пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів щодо розслідування злочинів проти миру та безпеки людства. Зазначено, що такі злочини належать до категорії найтяжчих міжнародних злочинів, які становлять загрозу фундаментальним цінностям міжнародного правопорядку, правам людини та принципам міжнародного гуманітарного права. Особливу увагу приділено ролі національних правоохоронних органів у забезпеченні ефективного документування, розслідування та притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності за вчинення зазначених злочинів.

Проаналізовано міжнародно-правові та національні нормативні засади протидії злочинам проти миру та безпеки людства, а також сучасні підходи до організації їх розслідування. Обґрунтовано, що ефективність діяльності правоохоронних органів у цій сфері значною мірою залежить від належної

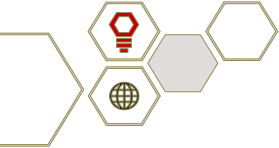

організації процесу документування злочинів, застосування сучасних криміналістичних методів збирання та аналізу доказів, а також забезпечення ефективної координації між різними суб'єктами кримінального провадження.

У статті визначено основні напрями діяльності правоохоронних органів у сфері розслідування злочинів проти миру та безпеки людства, серед яких: належне документування фактів вчинення таких злочинів, забезпечення міжвідомчої координації, розвиток міжнародного співробітництва, використання сучасних криміналістичних технологій та забезпечення належного рівня професійної підготовки працівників правоохоронних органів. Особливу увагу приділено проблемам збирання доказів у складних умовах збройних конфліктів та необхідності дотримання міжнародних стандартів розслідування.

За результатами дослідження сформульовано пропозиції щодо удосконалення діяльності правоохоронних органів у цій сфері, зокрема щодо розвитку нормативно-правового забезпечення розслідування міжнародних злочинів, створення спеціалізованих підрозділів, запровадження єдиних стандартів документування та активізації міжнародного співробітництва у сфері кримінальної юстиції.

Ключові слова: злочини проти миру та безпеки людства, воєнні злочини, злочини проти людяності, розслідування міжнародних злочинів, правоохоронні органи, доказування, цифрові докази, Міжнародний кримінальний суд, міжнародне співробітництво.

Priority areas of activity of law enforcement agencies in investigating crimes against the peace and security of mankind

Olena Chernetska,

Candidate of Law, Associate Professor,

Head of the Department of International Law

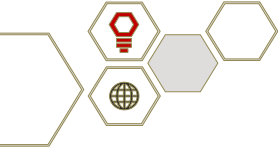
and Law of the European Union State Tax University, Ukraine,

<https://orcid.org/0000-0001-8303-334X>

Abstract: The article examines the priority areas of activity of law enforcement agencies in investigating crimes against the peace and security of mankind under contemporary conditions of armed conflict. It is substantiated that such crimes, including war crimes, crimes against humanity, genocide, and the crime of aggression, pose a significant threat to fundamental values of international law and require an effective response at both national and international levels. Particular attention is paid to the role of national law enforcement bodies in ensuring proper documentation, investigation, and prosecution of these crimes in accordance with international standards.

The study analyzes the current legal and organizational framework of criminal investigations in Ukraine, taking into account the challenges caused by large-scale armed aggression. It is argued that the effectiveness of investigations largely depends on the implementation of practical mechanisms, including standardized documentation procedures, interagency coordination, international cooperation, and the use of modern forensic and digital technologies. Special emphasis is placed on the growing importance of digital evidence and open-source intelligence in documenting crimes committed in conditions of limited access to crime scenes.

The article also highlights the practical experience of Ukraine in investigating international crimes, particularly through cooperation with the International Criminal Court and participation in joint investigation teams. It is demonstrated that

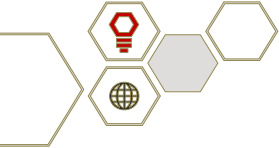
the integration of national procedures with international standards contributes to enhancing the evidentiary value of collected materials and ensures their admissibility in international proceedings.

Based on the analysis, the author proposes directions for improving the activities of law enforcement agencies, including the institutionalization of specialized investigative units, the development of unified standards of evidence collection, and the strengthening of international legal cooperation. The findings emphasize the necessity of transforming declarative approaches into practical mechanisms capable of ensuring the inevitability of punishment for international crimes.

Keywords: crimes against peace and security of mankind, war crimes, crimes against humanity, investigation of international crimes, law enforcement agencies, evidence, digital evidence, International Criminal Court, international cooperation.

Обґрунтування актуальності обраної теми. Сучасний розвиток міжнародних відносин, а також зростання кількості збройних конфліктів і транснаціональних загроз безпеці людства зумовлюють особливу актуальність ефективного розслідування злочинів проти миру та безпеки людства. До цієї категорії належать найбільш небезпечні міжнародні злочини, зокрема злочини агресії, геноцид, злочини проти людяності та воєнні злочини, які посягають на фундаментальні цінності міжнародного правопорядку, права людини та принципи гуманітарного права. Їх розслідування потребує комплексного поєднання національних і міжнародних правових механізмів, належної інституційної спроможності правоохоронних органів, а також застосування спеціальних криміналістичних методів документування та доказування.

Особливої актуальності зазначена проблематика набула для України у зв'язку з повномасштабною збройною агресією російської федерації, що супроводжується системним вчиненням діянь, які можуть кваліфікуватися як злочини проти миру та безпеки людства. Масовість таких правопорушень,

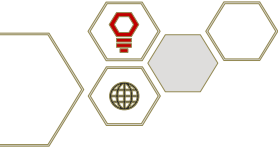

складність їх доказування, значна кількість потерпілих та свідків, а також необхідність фіксації доказів у зоні бойових дій створюють нові виклики для національної системи кримінальної юстиції. У цих умовах перед правоохоронними органами постає завдання не лише належної правової кваліфікації відповідних діянь, а й формування ефективної системи організації розслідування, визначення пріоритетних напрямів діяльності, налагодження взаємодії між державними інституціями та міжнародними організаціями.

Водночас практика розслідування злочинів проти миру та безпеки людства свідчить про наявність низки проблем, пов'язаних із недостатньою розробленістю криміналістичних рекомендацій щодо організації та тактики розслідування таких злочинів, складністю збирання та фіксації доказової інформації, а також необхідністю адаптації національних процедур до стандартів міжнародного кримінального правосуддя. У зв'язку з цим особливого значення набуває визначення пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів, які б забезпечували ефективне документування відповідних злочинів, належне доказування вини причетних осіб та притягнення їх до відповідальності як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Таким чином, потреба у формуванні системного наукового підходу до визначення пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів щодо розслідування злочинів проти миру та безпеки людства, а також удосконаленні організаційних і криміналістичних засад їх розслідування зумовлює актуальність обраної теми дослідження та необхідність її ґрунтовного наукового опрацювання.

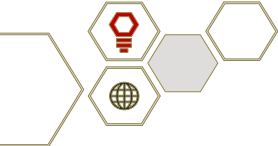
Метою є визначення та наукове обґрунтування пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів щодо розслідування злочинів проти миру та безпеки людства, а також формування пропозицій щодо підвищення ефективності організації та здійснення досудового розслідування таких кримінальних правопорушень. Для досягнення поставленої мети варто

зупинитися на вирішенні наступних завдань: проаналізувати міжнародно-правові і національні нормативні засади протидії зазначеним злочинам, дослідити сучасну практику їх документування та розслідування, визначити ключові організаційні, криміналістичні і процесуальні напрямки діяльності правоохоронних органів, спрямованих на забезпечення належного доказування, притягнення винних осіб до відповідальності та реалізацію принципу невідворотності покарання за вчинення злочинів проти миру та безпеки людства.

У сучасній науковій літературі проблематика розслідування злочинів проти миру та безпеки людства розробляється переважно через три взаємопов'язані блоки: кримінально-правову кваліфікацію міжнародних злочинів, процес доказування та організацію міжінституційної взаємодії. Так, Наталія Антонюк у статті «Контекстуальний елемент воєнних злочинів: зміст і необхідність встановлення» зосереджує увагу на тому, що саме контекстуальний елемент є тією ознакою, яка відмежовує воєнний злочин від загальнокримінального правопорушення [8]. Цінність цієї праці для теми дослідження полягає в тому, що авторка фактично окреслює для органів досудового розслідування один із базових пріоритетів: доведення зв'язку конкретного діяння зі збройним конфліктом, без чого правильна кваліфікація є неможливою. Водночас робота зосереджена передусім на змісті контекстуального елемента, а не на виробленні алгоритмів діяльності правоохоронних органів у межах складних багатоепізодних проваджень.

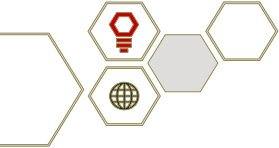
Суттєвий внесок у процесуальний аспект проблеми зробили Ірина Гловюк та Ганна Тетерятник у статті «Контекстуальні елементи у провадженнях щодо воєнних злочинів: предмет доказування *sui generis*» [9]. Авторки обґрунтовують, що в провадженнях щодо воєнних злочинів предмет доказування має спеціальну структуру, оскільки включає не лише встановлення факту діяння та вини особи, а й доказування наявності збройного конфлікту та зв'язку діяння з ним. Практичне значення цієї позиції полягає в

тому, що вона орієнтує слідчого і прокурора на особливу логіку формування доказової бази, де пріоритетом є не тільки фіксація наслідків злочину, а й підтвердження міжнародно-правового контексту його вчинення. Саме цей підхід є методологічно важливим для визначення пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів, хоча питання організаційного забезпечення розслідування в роботі розкрито лише побіжно.

На рівні прикладних процесуальних досліджень варто виокремити працю Тетяни Єфіменко «Особливості доказування у кримінальних провадженнях щодо воєнних злочинів» [11]. Авторка не обмежується загальними тезами, а конкретизує чинники, що ускладнюють доказування: бланкетний характер ст. 438 КК України, необхідність встановлення контекстуального елементу, обмежений доступ до місця вчинення злочину, особливо на тимчасово окупованих територіях, а також специфіку формування доказової бази в умовах бойових дій. Для теми цієї статті важливо, що дослідження фактично підводить до висновку про першочерговість таких напрямів діяльності правоохоронних органів, як стандартизація доказування, належна фіксація місця події, робота з міжнародно-правовими джерелами кваліфікації та адаптація слідчої тактики до умов війни.

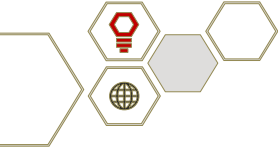
Окрему групу становлять праці, присвячені організації розслідування. У статті Анни Лабенок та Ірини Осипенко «Досудове розслідування воєнних злочинів в Україні: стандарти, ризики для особистого життя і здоров'я» акцент зроблено не лише на вимогах до об'єктивності, незалежності й ефективності розслідування, а й на ризиках для слідчих, прокурорів, експертів і свідків - фізичних, психологічних та інформаційних [10]. Це важливе зміщення акценту, оскільки авторки фактично виводять у число пріоритетів діяльності правоохоронних органів безпековий компонент розслідування, захист учасників процесу та забезпечення цілісності доказів. Натомість Оксана Пчеліна та Віталій Пчелін у праці «Організація взаємодії під час досудового розслідування кримінальних правопорушень» досліджують уже загальні

організаційні засади координації між суб'єктами кримінального провадження в умовах воєнного стану [12]. Хоча ця стаття не присвячена виключно міжнародним злочинам, її висновки мають безпосереднє значення для визначення одного з ключових пріоритетів - налагодження сталої міжвідомчої взаємодії між слідчими, прокурорами, оперативними підрозділами, експертами та іншими залученими суб'єктами.

Міжнародний вимір проблеми найбільш виразно представлений у працях, присвячених діяльності МКС, спільних слідчих груп та цифровим доказам. У статті К. Гроховської, А. Котляр і В. Шульги «Міжнародний кримінальний суд: досвід України» проаналізовано юрисдикційні підстави діяльності МКС щодо злочинів, учинених на території України, а також підкреслено доповнювальний характер Суду щодо національної системи правосуддя [13]. Це особливо важливо для обґрунтування того, що одним із пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів має бути не ізольоване внутрішньодержавне розслідування, а таке, що від самого початку зорієнтоване на сумісність із міжнародними стандартами доказування та співпраці. Аналогічно Andrea Bargis і Sara M. H. Nouwen у статті про Спільну слідчу групу щодо України показують, що модель ЛІТ створює нові можливості для обміну інформацією, координації розслідувань та взаємодії з Офісом прокурора МКС, тобто виводить міжнародну кооперацію в число не факультативних, а центральних напрямів сучасного розслідування міжнародних злочинів [14].

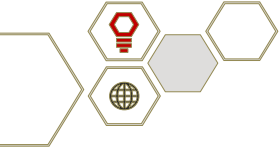
Вагомими для сучасного етапу є й дослідження цифрового доказування. Jessica Peake у статті «Challenges of Using Digital Evidence for War Crimes Prosecutions: Availability, Reliability, Admissibility» акцентує на трьох групах проблем: доступності цифрових доказів, їх надійності та допустимості, включаючи питання дезінформації, маніпуляції контентом, збереження матеріалів і забезпечення ланцюга збереження доказів [15]. Elizabeth White у праці «Closing cases with open-sourc: Facilitating the use of user-generated open-

source evidence in international criminal investigations through the creation of a standing investigative mechanism» ще далі розвиває цю лінію, доводячи потребу стандартизації використання user-generated open-source evidence та більшої координації між тими, хто документує міжнародні злочини [16]. Для українського контексту ці роботи мають безпосереднє значення, адже дозволяють обґрунтувати ще один пріоритетний напрям діяльності правоохоронних органів - професіоналізацію роботи з цифровими та відкритими джерелами доказів, що дедалі частіше стають ключовими у справах про воєнні злочини та інші злочини проти миру та безпеки людства.

Отже, наявні дослідження створюють належне теоретичне підґрунтя для осмислення окремих аспектів розслідування міжнародних злочинів: від контекстуального елементу і предмета доказування до міжвідомчої взаємодії, співпраці з МКС та використання цифрових доказів. Разом із тим у науковій літературі все ще недостатньо комплексних праць, у яких ці елементи були б інтегровані саме крізь призму пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів. Саме тому потребує подальшого дослідження питання систематизації таких напрямів з урахуванням української практики розслідування злочинів, учинених в умовах міжнародного збройного конфлікту, а також сучасних міжнародних стандартів кримінального правосуддя.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених проблемам міжнародного кримінального права, протидії міжнародним злочинам та діяльності органів кримінальної юстиції, низка важливих аспектів, пов'язаних із розслідуванням злочинів проти миру та безпеки людства, залишається недостатньо дослідженою. Насамперед це стосується комплексного визначення пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів у сфері виявлення, документування та розслідування таких кримінальних

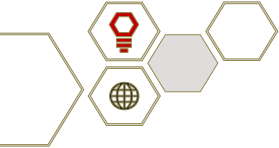
правопорушень з урахуванням сучасних викликів, пов'язаних із збройними конфліктами та транснаціональним характером відповідних злочинів.

У науковій літературі переважно розглядаються загальнотеоретичні питання міжнародної кримінальної відповідальності, кваліфікації злочинів проти миру та безпеки людства, а також функціонування міжнародних судових інституцій. Водночас недостатньо уваги приділяється практичним аспектам діяльності національних правоохоронних органів щодо організації та здійснення розслідування таких злочинів, визначенню системи їх пріоритетних завдань, механізмів координації між різними органами державної влади та ефективної взаємодії з міжнародними структурами.

Крім того, потребують подальшого наукового опрацювання питання удосконалення криміналістичних підходів до документування злочинів проти миру та безпеки людства, формування ефективних алгоритмів збирання доказів у складних умовах збройного конфлікту, а також розроблення методичних рекомендацій щодо використання міжнародних стандартів розслідування. Недостатньо дослідженими залишаються і проблеми визначення стратегічних пріоритетів діяльності правоохоронних органів у цій сфері, що знижує ефективність практичної реалізації принципу невідворотності покарання за вчинення міжнародних злочинів.

Таким чином, існує об'єктивна потреба у поглибленому науковому дослідженні зазначених питань, зокрема у визначенні системи пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів щодо розслідування злочинів проти миру та безпеки людства, що сприятиме підвищенню ефективності національного механізму кримінального переслідування осіб, причетних до вчинення таких діянь.

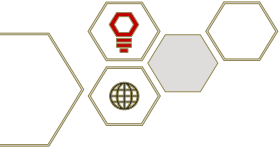
Виклад основного матеріалу. Злочини проти миру та безпеки людства належать до категорії найбільш небезпечних міжнародних злочинів, які становлять загрозу не лише для окремих держав, але й для міжнародної спільноти загалом. Їх особливість полягає у масштабності заподіяної шкоди,

системному характері посягання на основоположні права людини та підриві фундаментальних принципів міжнародного правопорядку. До таких злочинів традиційно відносять геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини та злочин агресії, які отримали міжнародно-правове закріплення у статутних актах міжнародних кримінальних судових інституцій та низці універсальних міжнародних договорів [1, с. 22].

Сучасний етап розвитку міжнародного кримінального права характеризується поступовим формуванням комплексної системи протидії зазначеним злочинам, що поєднує міжнародні та національні механізми кримінального переслідування. Відповідно до принципу комплементарності, закріпленого у Римському статуті Міжнародного кримінального суду, саме держави мають першочергову відповідальність за розслідування і притягнення до відповідальності осіб, причетних до вчинення міжнародних злочинів [2, с. 18]. У зв'язку з цим особливого значення набуває ефективність діяльності національних правоохоронних органів, які здійснюють документування, розслідування та процесуальне забезпечення притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності.

Одним із ключових напрямів діяльності правоохоронних органів у цій сфері є системне документування фактів вчинення злочинів проти миру та безпеки людства. Документування включає комплекс заходів, спрямованих на встановлення обставин злочину, збирання та фіксацію доказової інформації, ідентифікацію потерпілих, свідків та осіб, причетних до вчинення злочинних діянь. Важливе значення у цьому процесі має дотримання міжнародних стандартів документування порушень міжнародного гуманітарного права та прав людини, які передбачають достовірність, повноту та перевірюваність доказів [3, с. 34]. У сучасних умовах особливу роль відіграє використання цифрових технологій, зокрема аналіз супутникових знімків, даних геолокації, відео- та фотоматеріалів із відкритих джерел, що дозволяє відтворювати

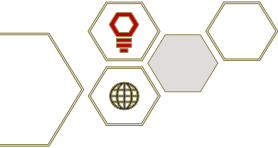

обставини подій навіть за відсутності безпосереднього доступу до місця злочину.

В українській практиці документування міжнародних злочинів вже сформовано низку інституційних і методичних підходів, які свідчать про поступовий перехід від декларативної моделі до прикладної. Зокрема, з 2022 року функціонує система фіксації воєнних злочинів, яка базується на взаємодії органів досудового розслідування, прокуратури та спеціалізованих мобільних груп, що здійснюють виїзди на деокуповані території. На практиці це реалізується через проведення оглядів місць подій із залученням судових експертів, фото- та відеофіксації, а також використання цифрових інструментів, зокрема супутникових знімків та геолокаційних даних. Важливим елементом є створення централізованих баз доказів, які забезпечують накопичення інформації та її подальшу передачу до міжнародних інституцій.

Показовим є досвід взаємодії України з Міжнародним кримінальним судом, у межах якого Офіс Генерального прокурора забезпечує документування злочинів відповідно до стандартів МКС, що включають обов'язкове дотримання ланцюга збереження доказів, їх верифікацію та систематизацію. Крім того, створення спільних слідчих груп (ЖТ) за участю держав Європейського Союзу дозволило налагодити обмін доказовою інформацією та уникнути дублювання розслідувань. Таким чином, міжнародне співробітництво в Україні набуває не декларативного, а практичного змісту, що проявляється у спільному зборі доказів, їх аналізі та узгодженні процесуальних рішень.

Іншим важливим напрямом діяльності правоохоронних органів є забезпечення ефективної міжвідомчої координації у процесі розслідування злочинів проти миру та безпеки людства. Розслідування таких злочинів потребує участі значної кількості суб'єктів, зокрема органів досудового розслідування, прокуратури, експертних установ, органів судової влади та

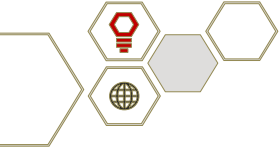

інших державних інституцій. Відсутність належної координації між цими суб'єктами може призводити до дублювання функцій, втрати доказової інформації або затягування кримінального провадження. Саме тому важливим завданням є формування ефективної системи взаємодії між різними органами державної влади, що забезпечить комплексний підхід до розслідування відповідних злочинів [4, с. 57].

Особливого значення у сучасних умовах набуває міжнародне співробітництво у сфері розслідування міжнародних злочинів. Злочини проти миру та безпеки людства часто мають транснаціональний характер, а тому їх розслідування неможливе без ефективної взаємодії між державами та міжнародними організаціями. Така взаємодія може здійснюватися у формі міжнародної правової допомоги, створення спільних слідчих груп, обміну інформацією та проведення спільних розслідувань. Важливу роль у цьому процесі відіграють міжнародні організації та судові інституції, зокрема Міжнародний кримінальний суд, діяльність якого спрямована на забезпечення невідворотності покарання за найтяжчі міжнародні злочини [5, с. 41].

Не менш важливим напрямом діяльності правоохоронних органів є застосування сучасних криміналістичних методів і засобів під час розслідування злочинів проти миру та безпеки людства. Складність доказування таких злочинів зумовлюється значною кількістю потерпілих, масштабністю подій та складними умовами проведення слідчих дій. У зв'язку з цим особливого значення набуває використання сучасних методів судової експертизи, цифрової криміналістики, аналізу великих масивів даних та інших інноваційних підходів до збору та аналізу доказів [6, с. 76].

Окремим напрямом діяльності правоохоронних органів у процесі розслідування злочинів проти миру та безпеки людства є забезпечення належного захисту потерпілих та свідків. У багатьох випадках такі особи перебувають у вразливому становищі та можуть зазнавати психологічного тиску або загроз з боку осіб, причетних до вчинення злочину. Саме тому

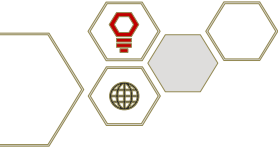

правоохоронні органи повинні забезпечувати ефективні механізми захисту свідків, гарантувати конфіденційність їхніх показань та створювати умови для безпечної участі у кримінальному провадженні [2, с. 49].

Важливим елементом підвищення ефективності розслідування злочинів проти миру та безпеки людства є професійна підготовка працівників правоохоронних органів. Розслідування таких злочинів потребує глибоких знань у сфері міжнародного гуманітарного права, міжнародного кримінального права, кримінального процесу та криміналістики. У зв'язку з цим важливим завданням держави є створення системи спеціалізованої підготовки та підвищення кваліфікації працівників правоохоронних органів, які залучені до розслідування відповідних злочинів [7, с. 64].

Отже, ефективна діяльність правоохоронних органів щодо розслідування злочинів проти миру та безпеки людства повинна базуватися на комплексному підході, який передбачає належне документування фактів вчинення злочинів, ефективну міжвідомчу координацію, розвиток міжнародного співробітництва, використання сучасних криміналістичних методів та забезпечення належного рівня професійної підготовки працівників правоохоронних органів. Реалізація зазначених напрямів діяльності сприятиме підвищенню ефективності національного механізму кримінального переслідування осіб, причетних до вчинення злочинів проти миру та безпеки людства, а також забезпеченню принципу невідворотності покарання за такі злочини.

Практика розслідування воєнних злочинів в Україні також демонструє ефективність використання цифрових доказів, зокрема у кримінальних провадженнях щодо подій у Бучі, Ірпені та Маріуполі, де значну роль відіграли відеоматеріали, супутникові знімки та дані відкритих джерел. У цих випадках доказування здійснювалося шляхом поєднання традиційних слідчих дій із сучасними технологіями, що дозволило забезпечити належний рівень

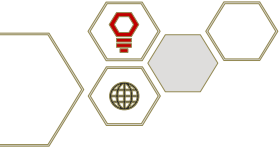
обґрунтованості підозр і передати матеріали для подальшого міжнародного розгляду.

Висновок. Проведене дослідження свідчить, що ефективність розслідування злочинів проти миру та безпеки людства в Україні вже сьогодні значною мірою залежить від впровадження практичних механізмів документування, міжвідомчої координації та міжнародного співробітництва, які частково сформовані у відповідь на виклики збройної агресії. Аналіз національної практики дозволяє констатувати, що ключові напрями діяльності правоохоронних органів - документування злочинів, використання цифрових доказів, взаємодія з міжнародними інституціями - поступово набувають прикладного змісту.

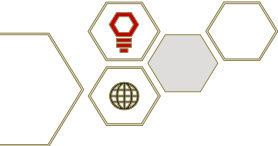
Водночас встановлено, що існуюча система ще не є повністю узгодженою, зокрема потребують удосконалення механізми координації між органами досудового розслідування, стандарти обробки цифрових доказів та інституційна спеціалізація у сфері розслідування міжнародних злочинів. У зв'язку з цим запропоновані у дослідженні напрями удосконалення мають бути реалізовані через конкретні організаційні рішення, зокрема створення спеціалізованих підрозділів, уніфікацію стандартів документування та поглиблення міжнародної взаємодії.

Список використаних джерел:

1. Міжнародне кримінальне право : навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. Т. І. Созанського та О. М. Броневицької. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 472 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/8173/1/%2B%2B%2BMiznarKryminPravo-MAKET-2.pdf>
2. Римський статут Міжнародного кримінального суду від 17 липня 1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588

3. Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights. Istanbul Protocol: Manual on the Effective Investigation and Documentation of Torture. URL: <https://www.ohchr.org>
4. Гнатовський М. М. Міжнародне гуманітарне право. Довідник для журналістів. Одеса : Фенікс, 2015. 92 с. URL: <https://www.slideshare.net/slideshow/ss-113915549/113915549>
5. Schabas W. Introduction to the International Criminal Court. Cambridge University Press, 2017. DOI: 10.1017/9781108616157 URL: <https://www.cambridge.org/core/books/an-introduction-to-the-international-criminal-court/49ECD7C86898655A241F37ED10A7090A>
6. Ambos K. Treatise on International Criminal Law. Oxford University Press, 2013. URL: <https://global.oup.com/academic/product/treatise-on-international-criminal-law-9780192844262?cc=ua&lang=en&>
7. Базов О. В. Міжнародне кримінальне право як юридична основа міжнародного кримінального правосуддя. *Право України*. 2017. № 10. С. 170-176. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001432225>
8. Антонюк Н. О. Контекстуальний елемент воєнних злочинів: зміст і необхідність встановлення. *Право України*. 2023. № 5. С. 30–38. DOI: 10.33498/loiu-2023-05-030 URL: https://pravoua.com.ua/uk/store/pravoukr/pravo_2023_5/pravo_2023_5-s2
9. Гловюк І. В., Тетерятник Г. К. Контекстуальні елементи у провадженнях щодо воєнних злочинів: предмет доказування *sui generis*. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 6. С. 394–398. DOI: 10.32782/2524-0374/2022-6/87 URL: https://www.lsej.org.ua/6_2022/87.pdf
10. Лабенок А. О., Осипенко І. П. Досудове розслідування воєнних злочинів в Україні: стандарти, ризики для особистого життя і здоров'я. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*.

2024. DOI: 10.24144/2307-3322.2024.86.5.13

URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/321152>

11. Єфіменко Т. С. Особливості доказування у кримінальних провадженнях щодо воєнних злочинів. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2024. № 3 (33). С. 284–292. DOI: 10.32631/vca.2024.3.25
URL: <https://vca.univd.edu.ua/index.php/vca/article/download/336/341>

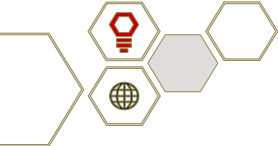
12. Пчеліна О. В., Пчелін В. Б. Організація взаємодії під час досудового розслідування кримінальних правопорушень. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. Том 4. № 90. С. 342–347. DOI: 10.24144/2307-3322.2025.90.4.49
URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/340192/328233>

13. Гроховська К. О., Котляр А. В., Шульга В. О. Міжнародний кримінальний суд: досвід України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. Вип. 88. Ч. 4. С. 53–58. DOI: 10.24144/2307-3322.2025.88.4.7
URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/download/331056/320381>

14. Bargas A., Hayden S. M. H. The Joint Investigation Team in Ukraine: Challenges and Opportunities for the International Criminal Court. *European Papers*. 2024. DOI: 10.15166/2499-8249/705 URL: <https://www.europeanpapers.eu/europeanforum/joint-investigation-team-ukraine-challenges-opportunities-international-criminal-court>

15. Peake J. Challenges of Using Digital Evidence for War Crimes Prosecutions: Availability, Reliability, Admissibility. *AJIL Unbound*. 2024. Vol. 118. P. 57–61. DOI: 10.1017/aju.2024.5 URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/american-journal-of-international-law/article/challenges-of-using-digital-evidence-for-war-crimes-prosecutions-availability-reliability-admissibility/B577C3538EE1F4E75327D09B22F2755C>

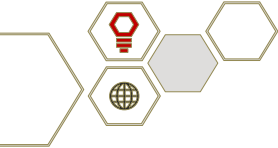
16. White E. Closing cases with open-source: Facilitating the use of user-generated open-source evidence in international criminal investigations through the

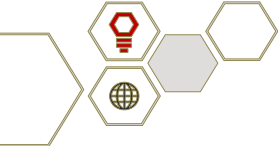
creation of a standing investigative mechanism. *Leiden Journal of International Law*. 2024. Vol. 37. Issue 1. P. 228–250. DOI: 10.1017/S0922156523000444 URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/leiden-journal-of-international-law/article/closing-cases-with-opensource-facilitating-the-use-of-usergenerated-opensource-evidence-in-international-criminal-investigations-through-the-creation-of-a-standing-investigative-mechanism/981CEFF9D5AF80B6FD0A75BE6A1A384C>

References:

1. Mizhnarodne kryminalne pravo : navchalnyi posibnyk / kol. avtoriv; za zah. red. T. I. Sozanskoho ta O. M. Bronevyskoi. Lviv : Lvivskyi derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav, 2024. 472 s. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/8173/1/%2B%2B%2BMiznarKryminPravo-MAKET-2.pdf>
2. Rymskyi statut Mizhnarodnoho kryminalnoho sudu vid 17 lypnia 1998 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588
3. Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights. Istanbul Protocol: Manual on the Effective Investigation and Documentation of Torture. URL: <https://www.ohchr.org>
4. Hnatovskyi M. M. Mizhnarodne humanitarne pravo. Dovidnyk dlia zhurnalistiv. Odesa : Feniks, 2015. 92 s. URL: <https://www.slideshare.net/slideshow/ss-113915549/113915549>
5. Schabas W. Introduction to the International Criminal Court. Cambridge University Press, 2017. DOI: 10.1017/9781108616157 URL: <https://www.cambridge.org/core/books/an-introduction-to-the-international-criminal-court/49ECD7C86898655A241F37ED10A7090A>
6. Ambos K. Treatise on International Criminal Law. Oxford University Press, 2013. URL: <https://global.oup.com/academic/product/treatise-on-international-criminal-law-9780192844262?cc=ua&lang=en&>

7. Bazov O. V. Mizhnarodne kryminalne pravo yak yurydychna osnova mizhnarodnoho kryminalnoho pravosuddia. *Pravo Ukrainy*. 2017. № 10. S. 170–176. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001432225>
8. Antoniuk N. O. Kontekstualnyi element voiennykh zlochyniv: zmist i neobkhdnist vstanovlennia. *Pravo Ukrainy*. 2023. № 5. S. 30–38. DOI: 10.33498/louu-2023-05-030 URL: https://pravoua.com.ua/uk/store/pravoukr/pravo_2023_5/pravo_2023_5-s2
9. Hloviuk I. V., Teteriatnyk H. K. Kontekstualni elementy u provadzhenniakh shchodo voiennykh zlochyniv: predmet dokazuvannia sui generis. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal*. 2022. № 6. S. 394–398. DOI: 10.32782/2524-0374/2022-6/87 URL: https://www.lsej.org.ua/6_2022/87.pdf
10. Labenok A. O., Osypenko I. P. Dosudove rozsliduvannia voiennykh zlochyniv v Ukraini: standarty, ryzyky dlia osobystoho zhyttia i zdorovia. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pravo*. 2024. DOI: 10.24144/2307-3322.2024.86.5.13 URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/321152>
11. Yefimenko T. S. Osoblyvosti dokazuvannia u kryminalnykh provadzhenniakh shchodo voiennykh zlochyniv. *Visnyk Kryminolohichnoi asotsiatsii Ukrainy*. 2024. № 3 (33). S. 284–292. DOI: 10.32631/vca.2024.3.25 URL: <https://vca.univd.edu.ua/index.php/vca/article/download/336/341>
12. Pchelina O. V., Pchelin V. B. Orhanizatsiia vzaiemodii pid chas dosudovoho rozsliduvannia kryminalnykh pravoporushen. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pravo*. 2025. Tom 4. № 90. S. 342–347. DOI: 10.24144/2307-3322.2025.90.4.49 URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/340192/328233>
13. Hrokhovska K. O., Kotliar A. V., Shulha V. O. Mizhnarodnyi kryminalnyi sud: dosvid Ukrainy. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pravo*. 2025. Vyp. 88. Ch. 4. S. 53–58. DOI: 10.24144/2307-

3322.2025.88.4.7 URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/download/331056/320381>

14. Bargis A., Hayden S. M. H. The Joint Investigation Team in Ukraine: Challenges and Opportunities for the International Criminal Court. European Papers. 2024. DOI: 10.15166/2499-8249/705 URL: <https://www.europeanpapers.eu/europeanforum/joint-investigation-team-ukraine-challenges-opportunities-international-criminal-court>

15. Peake J. Challenges of Using Digital Evidence for War Crimes Prosecutions: Availability, Reliability, Admissibility. AJIL Unbound. 2024. Vol. 118. P. 57–61. DOI: 10.1017/aju.2024.5 URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/american-journal-of-international-law/article/challenges-of-using-digital-evidence-for-war-crimes-prosecutions-availability-reliability-admissibility/B577C3538EE1F4E75327D09B22F2755C>

16. White E. Closing cases with open-source: Facilitating the use of user-generated open-source evidence in international criminal investigations through the creation of a standing investigative mechanism. Leiden Journal of International Law. 2024. Vol. 37. Issue 1. P. 228–250. DOI: 10.1017/S0922156523000444 URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/leiden-journal-of-international-law/article/closing-cases-with-opensource-facilitating-the-use-of-usergenerated-opensource-evidence-in-international-criminal-investigations-through-the-creation-of-a-standing-investigative-mechanism/981CEFF9D5AF80B6FD0A75BE6A1A384C>